

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

29 Ocak 2025

Sayı :30824082-610-11629858
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa KEMAL
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/11692 Gk149

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN EVRİM RIZVANOĞLU'NUN
TBMM 7/11692 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

- 1) Dış Ortam Hava Kalitesinin Yönetimi Yönetmeliği'nin güncellenmesine ilişkin taslak kapsamında PM2.5 parametresi için öngörülen yıllık ve 24 saatlik ortalama sınır değerler nelerdir? Dış Ortam Hava Kirliliği Yönetimi Yönetmeliği taslağının tamamlanması ve yönetmeliğin yayınlanması için takvim nedir?
- 2) Bakanlığınıza ait istasyonların verileri hangi sıklıkla incelenmektedir? Bakanlığınız tarafından İstanbul özelinde yapılan, hava kalitesini inceleyen araştırmalar bulunmakta mıdır? Var ise 2023 yılında, İstanbul'daki hangi istasyonlarda Dünya Sağlık Örgütü'nün hava kirletici parametreler için (kaba partikül madde PM10, ince partikül madde - PM2.5, kükürt dioksit - SO₂, azot oksitler - NO₂, NO, NO_x, karbon monoksit, ozon - O₃) önerdiği sınır değerlerinin üzerinde ölçüm tespit edilmiştir?
- 3) Kamuoyuna yansıyan araştırmalar ince partikül madde PM2.5 seviyelerinin Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği sınır değerlerinin üzerinde olduğu belirtilmektedir. Bu durumda, halk sağlığını korumak adına Bakanlığınızca alınan önlemler nelerdir?
- 4) Kirliliğin yoğun olduğu ve Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği sınır değerlerin üzerinde olduğu bölgelerde hava kirliliği ile mücadele kapsamında "koruma bölgesi" ilan ettiğiniz ve ilan etmeyi düşündüğünüz bölgeler bulunmakta mıdır? Eğer ilan edilmiş "koruma bölgesi" var ise bu kapsamda hava kalitesini iyileştirmek için hangi önlemler alınmıştır ve önemler sonucunda hava kalitesinde ne düzeyde bir iyileştirme sağlanmıştır?

CEVAPLAR

1) Ülkemizin Net Sıfır Emisyon Stratejisine esas şekilde ilgili mevzuat kapsamında politika ve strateji belirleme sürecine esas teknik ve idari tüm faaliyetler sürdürülmekte olup, "Dış Ortam Hava Kalitesinin Yönetimi Yönetmeliği taslağı" için Bakanlık yapılanması ve Temiz Hava Merkezleri ile birlikte hava kalitesi politikalarında yaygınlaşan elektronik uygulamalara esas hükümler revizyona dahil edilmiştir. Bununla birlikte hem Avrupa Birliği hem de Dünya Sağlık Örgütü tarafından güncellenmesi planlanan direktif ve politikalar ve ülkemizde gelişen teknolojilerin hava kalitesi yönetiminde hız verdiği uygulama geçiş süreçleri de dikkate alınarak bütüncül bir revizyon planlanmaktadır.

2) Bakanlığımızca; Ülkemizde Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı çalışmaları 2004 yılında 35 adet hava kalitesi izleme istasyonu ile başlamış olup, şu an itibarıyla 380 adet hava kalitesi izleme istasyonu ile tüm illerimizde saatlik ortalamalar şeklinde 7/24 izlenmekte ve www.havaizleme.gov.tr web adresi ile Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı Mobil Uygulaması üzerinden vatandaşlarımızın bilgisine sunulmaktadır.

İstanbul ilinde hava kalitesi, Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağına bağlı 40 (kırk) adet istasyon ile izlenmektedir.

3) Bakanlığımızca Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve 2013/37 sayılı Bakanlığımız Genelgesi gereği hava kalitesinin korunması ve kirliliğin azaltılması kapsamında, 81 ilde çalışmalar yapılmaktadır. Sanayi, evsel ısınma ve ulaşım kaynaklı hava emisyonları hesaplanarak, illerimizde Taşra Teşkilatı koordinasyonunda Temiz Hava Eylem Planları hazırlanmaktadır. Temiz Hava Eylem planlarının uygulanması aşamasında özellikle yerel yönetimlere önemli görevler düşmektedir. Eylem planları Bakanlığımız tarafından geliştirilen Temiz Hava Eylem Planı İzleme (THEP-İZ) yazılımı aracılığıyla takip edilmektedir.

Diğer taraftan, bilgi teknolojilerinin coğrafi bilgi sistemleri ile birlikte hava yönetimi alanında etkin kullanılmasıyla; web tabanlı” “Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı” Bakanlığımız sunucularında hizmet vermektedir. Kirletici kaynaklara ilişkin coğrafi veri ve bilgiler bu portalda kayıt altına alınmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları elektronik uygulamalar aracılığıyla bütüncül olarak değerlendirilmekte, böylece hava kalitesi haritaları hazırlanmakta ve yerel politikalar etkinleştirilerek uygulanmaktadır. Şehirlerimizde yerel yönetimlerin kapasitesinin geliştirilmesine yönelik ulusal ve uluslararası projeler yürütülmektedir.

4) 06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği’nin uygulanmasını teminen Bakanlığımız tarafından bilgi teknolojileri gözetilerek hava yönetimi alanında coğrafi bilgi sistem ve altyapısını kullanan Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı geliştirilerek Bakanlık sunucularında faaliyete alınmıştır. Stratejik hava kalitesi haritaları ilçe düzeyinde hazırlanmaktadır. Halihazırda yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerince nüfusa ve illerin özelliklerine göre “bölge” ve “alt bölge” tanımı yürürlükte. Bakanlığımızca hava kalitesinin iyileştirilmesi politikalarına yönelik olarak illerimize teknik işbirliği ve teşvik alanları oluşturulmakta ve şehirlerde hava kalitesinin korunmasına yönelik eylemler etkinleştirilmektedir.